

АНОТАЦІЯ

Піх Ю. Т. Концепти істини у кримінальному процесуальному праві та їх реалізація у кримінальному провадженні: український та зарубіжний досвід. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» (галузь знань – 08 «Право»). – Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2023.

Дисертаційна робота є першим в сучасній українській науці кримінального процесу комплексним дослідженням концептів істини у кримінальному провадженні відповідно до чинного кримінального процесуального законодавства України та окремих іноземних держав.

Актуальність обраної теми зумовлена тим, що незважаючи на численні спроби наукової розробки зазначеного питання, комплексного дослідження, присвяченого концептам істини у кримінальному провадженні відповідно до чинного кримінального процесуального законодавства України, досі не було здійснено. Більше того, окремі положення, що стосуються встановлення істини у кримінальному провадженні, в тому числі у зв'язку із недостатністю або недосконалістю правового регулювання, залишаються вкрай дискусійними у правовій доктрині та правозастосовній практиці й донині.

За результатами проведеного дослідження обґрунтовано низку положень теоретичного і практичного характеру, пов'язаних із концептами істини у кримінальному процесуальному праві та їх реалізацією у кримінальному провадженні, а також сформульовано науково обґрунтовані висновки та рекомендації щодо удосконалення чинного кримінального процесуального законодавства України та практики його застосування в межах предмету дослідження.

Концепт істини у кримінальному провадженні визначено як відносно автономну, взаємоузгоджену та взаємозумовлену систему поглядів на поняття та

характер істини як мети та результату пізнання у кримінальному провадженні, яке здійснюється суб'єктами доказування у передбаченій кримінальним процесуальним законом формі та реалізується як засаднича ідея у системі засад та інститутів як доказового права зокрема, так і кримінального процесу в цілому.

Проведений аналіз історичного розвитку українського кримінального процесу і, насамперед, його доказового права засвідчив наявність як його доміанти намагання досягти об'єктивної істини. Національний законодавець у різні часи ставив перед правосуддям завдання пізнати (встановити) під час його здійснення правду (істину) про обставини кримінального делікту. Але при цьому по-різному трактувалися її критерії, і не завжди в реальній практиці вона встановлювалася, оскільки існує тісний зв'язок істини (правди) з оцінкою доказів – формальною чи вільною.

Вирішуючи питання про реалізацію того чи іншого концепту істини у конкретному кримінальному провадженні, обґрунтовано необхідність виходити із таких засадничих міркувань: 1) концепти істини у кримінальному провадженні не слід ототожнювати з видами істини; 2) кожен концепт істини є відносно автономним щодо інших, а тому вони не можуть перебувати у співвідношенні загального і спеціального чи цілого та частини; 3) спрямованість кримінального провадження на реалізацію у ньому одночасно кількох концептів істини як засадничих процесуальних ідей є небажаною, оскільки іманентною властивістю будь-якого концептуального підходу є його самостійність, взаємовиключність, проте втілення у кримінальному провадженні окремих ознак іншого її концепту є практично можливим; 4) доцільно виокремлювати лише два самостійні кримінальні процесуальні концепти істини: істини об'єктивної (матеріальної) чи формальної (формально-юридичної, процесуальної).

Запропоновано авторське визначення об'єктивної (матеріальної) істини у кримінальному провадженні як повного та достовірного знання суду про обставини, які підлягають встановленню (доказуванню) у конкретному кримінальному провадженні, сформованого на підставі перевірених та оцінених ним належних, допустимих, достовірних доказів у їх взаємопов'язаній

сукупності, для формування у судді внутрішнього переконання про наявність чи відсутність цих обставин, не залишаючи при цьому розумних (неспростовних) сумнівів. Під формальною (процесуальною, судовою) істиною запропоновано розуміти відповідність кримінального провадження (судового процесу), а отже і його результату, тобто висновків про належні до справи факти та обставини справи конкретним, заздалегідь встановленим законом формальним умовам, незалежно від того, чи відповідають ці висновки дійсності.

На підставі аналізу чинного кримінального процесуального законодавства України зроблено висновок про те, що національний законодавець не відмовився від принципу встановлення об'єктивної істини як такого, а лише оминув його безпосереднє формальне закріплення. Натомість ідея встановлення матеріальної (об'єктивної) істини визначає зміст та спрямованість процесуальної діяльності суб'єктів, що здійснюють кримінальне провадження (перш за все, органів досудового розслідування, прокурора та суду), зобов'язуючи останніх всебічно, повно і неупереджено встановити усі факти та обставини, які мають значення для правильного вирішення кримінального провадження; надати їм належну правову оцінку за своїм внутрішнім переконанням, яке ґрунтується на їх всебічному, повному й неупередженому дослідженні; а також прийняти на цій основі законне, обґрунтоване, вмотивоване та справедливе процесуальне рішення.

Аргументовано, що встановлення об'єктивної істини має бути закріплено у кримінальному процесуальному законі на рівні нормативного як загальну ідею і можливість її реалізувати у кожному кримінальному провадженні, що потребує внесення відповідних змін та доповнень до чинного КПК.

Проведений аналіз релевантних рішень судів першої, апеляційної та касаційної інстанцій дав підстави зробити обґрунтовані висновки про те, що попри відсутність відповідного нормативного закріплення у тексті КПК, національні суди не відмовляються від використання термінопоняття «істина» (та похідних від нього) у своїх рішеннях. Водночас, при його вживанні суди переважно мають на увазі не просто встановлення фактів та обставин, що мають

значення для кримінального провадження, а встановлення їх повно та всебічно, тобто такими, як вони були у дійсності.

За результатами вивчення практики ЄСПЛ у межах предмету дисертаційного дослідження сформульовано висновки про те, що попри відсутність відповідного нормативного закріплення у тексті Конвенції, Страсбурзький суд у своїй практиці не відмовляється від використання термінопоняття «істина» (та похідних від нього) при оцінці дотримання конвенційних стандартів прав людини та її основоположних свобод у кримінальному провадженні, а також безпосередньо пов'язує встановлення істини у кримінальному провадженні зі справедливістю останнього як крізь призму його ходу, так і результатів.

Аналіз законодавства, яке регламентує кримінальне провадження інших держав, при цьому як представників романо-германської (континентальної) правової системи, для якої характерним є змішаний тип процесу, так і англо-американської (загальної) правової системи зі змагальною моделлю останнього, дав підстави для твердження, що жодне з них не відмовляється від встановлення істини у кримінальному провадженні.

При цьому панівним для кримінального провадження держав континентальної (романо-германської) правової системи констатовано класичне розуміння істини, об'єктивоване в концепті матеріальної (об'єктивної) істини. Зокрема, визнання матеріальної (об'єктивної) істини як мети доказування у кримінальному провадженні є характерним для таких представників цієї правової системи, як Франція і ФРН, що прямо закріплено у положеннях їх процесуальних законів.

Наголошено на тому, що українська держава як у законодавстві, так і в практиці його реалізації (кримінального процесуального, зокрема) також належить до романо-германської правової сім'ї. І національна доктрина кримінального процесу щодо питання істини, можливості її досягнення, характеру тощо у кримінальному провадженні формувалась та продовжує залишатися у своїй основі на класичній концепції істини і теорії пізнання

(гносеології) діалектичного матеріалізму, що пов'язується з давньогрецькою філософією Платона й Аристотеля. Ґрунтуючись на цьому вченні, зміст об'єктивної істини у кримінальному провадженні становлять відомості (знання) про обставини кримінального провадження, тобто ті обставини, що відбулися в дійсності і відобразилися в оточуючому середовищі незалежно від волі правопорушника, і які у відповідності з вимогами кримінального процесуального закону підлягають встановленню за допомогою доказів (предмет доказування) так, як вони мали місце. Саме така істина (об'єктивна, матеріальна) є метою доказування у публічному кримінальному провадженні органами, що його ведуть, і саме вона має бути покладена в основу судового рішення.

Констатовано, що відображені у дисертаційній роботі теоретичні положення, висновки та рекомендації можуть бути використані у правотворчій діяльності, зокрема при внесенні змін і доповнень до чинного КПК, а також інших законів і підзаконних нормативно-правових актів з питань забезпечення встановлення істини у кримінальному провадженні; у правозастосовній діяльності органів досудового розслідування, прокуратури та суду, а також практичній діяльності захисників та представників у кримінальному провадженні; у навчально-методичному процесі, у тому числі для викладання окремих навчальних дисциплін, а також у науково-дослідній сфері в якості підґрунтя для подальшого дослідження теоретичних питань, пов'язаних із поняттям «істина» у загальнотеоретичному аспекті, проблематикою засад кримінального провадження загалом, а також кримінального процесуального доказування зокрема.

Ключові слова: кримінальне провадження; пізнання у кримінальному процесі; істина; концепт істини; об'єктивна (матеріальна) істина; формальна істина; доказування; стандарт доказування; змагальність; повнота, всебічність та неупередженість; справедливість; досудове розслідування; судовий розгляд; кримінальне процесуальне право.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. Pikh, Y. The Concepts of Truth and Their Implementation in the Criminal Proceedings of the Common Law and Continental Law Systems. *Visnyk of the Lviv University. Series Law*. 2021. Issue 73. P. 161–176.
2. Піх Ю. Т. Засада встановлення матеріальної правди (істини) у світлі реформ кримінального процесуального законодавства Республіки Польщі. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2020. Вип. 71. С. 132–146.
3. Піх Ю. Т. Матеріальна істина як мета та засада кримінального провадження Федеративної Республіки Німеччини. *Вісник Львівського університету. Серія юридична*. 2019. Вип. 69. С. 161–172.

Статті у нефахових виданнях України:

4. Піх Ю. Т. Реалізація засади встановлення об'єктивної (матеріальної) істини у кримінальному провадженні в практиці Касаційного кримінального суду Верховного Суду. *Кримінальний процесуальний кодекс України: десятиліття реалізації і проблеми сьогодення: збірник статей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди 10-річчя вступу в дію Кримінального процесуального кодексу України (18 листопада 2022 року, м. Львів) / орг. ком. В.Т. Нор, Н.Р. Бобечко, І.І. Когутич [та ін.]*. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. С. 185–198.
5. Піх Ю. Т. Істина як «камінь спотикання» змагальності у кримінальному процесі Сполучених Штатів Америки. *Кримінальний процес і криміналістика: виклики часу: збірник статей за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції з нагоди 20-річчя кафедри кримінального процесу і криміналістики Львівського національного університету імені Івана Франка (24 січня 2020 р., м. Львів) / орг. ком. В. Т. Нор, Н. Р. Бобечко, І. І. Когутич [та ін.]*. Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2020. С. 99–111.

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав:

6. Піх Ю. Т., Шуневич К. А. Судова експертиза у кримінальному провадженні Франції як один зі способів досягнення матеріальної (об'єктивної) істини. *Wroclawsko-Lwowskie zeszyty Prawnicze*. № 12. 2021. С. 211–226.

Матеріали доповідей на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо:

7. Піх Ю. Т. Реалізація засади встановлення істини у кримінальному провадженні в практиці Європейського суду з прав людини. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали ХХІХ звітної науково-практичної конференції (2–3 лютого 2023 р.): у 2-ох ч. Ч. 2*. Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2023. С. 200–205.

8. Піх Ю. Т. Спрощена процесуальна форма та її вплив на встановлення істини у кримінальному провадженні. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали ХХVІІІ звітної науково-практичної конференції (3–4 лютого 2022 р.): у 2-ох ч. Ч. 2*. Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2022. С. 242–246.

9. Pikh, Y. Procedural Guarantees of Establishing Truth in the Criminal Proceedings of Ukraine. *Current Issues of Human Rights, State and Legal System: Materials of the 20th International Students' and Advanced Students' Scholarly Law Conference (April 22–23, 2021)*. L'viv: Law faculty of the Ivan Franko National University of L'viv, 2021. P. 230–233.

10. Піх Ю. Т. Концепт істини у кримінальному процесуальному законодавстві Французької Республіки. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали ХХVІІ звітної науково-практичної конференції (5–6 лютого 2021 р.): у 2-ох ч. Ч. 2*. Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2021. С. 200–202.

11. Pikh, Y. The Principle of Substantive Truth in the Criminal Procedure of the Republic of Poland: General Remarks. *Current Issues of Human Rights, State and*

Legal System: Materials of the 19th International Students' and Advanced Students' Scholarly Law Conference (April 24, 2020). L'viv: Law faculty of the Ivan Franko National University of L'viv, 2020. P. 259–261.

12. Піх Ю. Т. Проблема істини у кримінальному процесі США. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XXVI звітної науково-практичної конференції (6–7 лютого 2020 р.): у 2-ох ч. Ч. 2.* Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2020. С. 205–208.

13. Pikh, Y. The Principle of Establishing Truth in the Criminal Procedure of the Federal Republic of Germany. *Current Issues of Human Rights, State and Legal System: Materials of the 18th International Students' and Advanced Students' Scholarly Law Conference (April 18–19, 2019). L'viv: Law faculty of the Ivan Franko National University of L'viv, 2019. P. 208–210.*

14. Піх Ю. Т. Концепт істини у філософії та його вплив на формування концепту істини у кримінальному провадженні. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали XXV звітної науково-практичної конференції (7–8 лютого 2019 р.): у 2-ох ч. Ч. 2.* Львів: Юридичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка, 2019. С. 202–206.

ABSTRACT

Pikh, Y. T. Concepts of Truth in Criminal Procedural Law and Their Implementation in Criminal Proceedings: Ukrainian and Foreign Experience.

Thesis for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 081 "Law" (branch of knowledge – 08 "Law"). – Ivan Franko National University of Lviv. Lviv, 2023.

The paper is the first comprehensive study of the concepts of truth in criminal proceedings in the modern Ukrainian science of criminal procedure under the current criminal procedural legislation of Ukraine as well as certain foreign countries.

The relevance of the chosen topic is related to the fact that despite numerous attempts to develop this issue scientifically, no comprehensive study on the concepts of truth in criminal proceedings under the current criminal procedural legislation of Ukraine has been carried out so far. Moreover, certain provisions concerning the establishment of truth in criminal proceedings, including those related to insufficient or imperfect legal regulation, remain extremely controversial in legal doctrine and law enforcement practice for the time being.

Based on the results of the study, the author substantiates a number of theoretical and practical provisions related to the concepts of truth in criminal procedural law and their implementation in criminal proceedings, as well as formulates scientifically reasonable conclusions and recommendations for improving both the current criminal procedural legislation of Ukraine and the practice of its application within the scope of the study.

The concept of truth in criminal proceedings is defined as a relatively autonomous, mutually consistent and interdependent system of views on the notion and nature of truth as the purpose and result of cognition in criminal proceedings, carried out by the subjects of proof in the form prescribed by the criminal procedural law and is implemented as a fundamental idea in the system of principles and institutions of both evidence law in particular and criminal procedure in general.

The analysis of the historical development of the Ukrainian criminal procedure and, above all, its evidentiary law has shown that it is dominated by the aim to achieve objective truth. At various times, the national legislator has set the task of justice to find out (establish) the truth about the circumstances of a criminal offence during its administration. However, its criteria were interpreted differently, and it was not always established in actual practice, since there is a close connection between truth and the evaluation of evidence – formal or free.

When deciding on the implementation of a particular concept of truth in a particular criminal proceeding, the author substantiates the need to proceed from the following fundamental considerations 1) the concepts of truth in criminal proceedings should not be identified with the types of truth; 2) each concept of truth is relatively autonomous with respect to others, and therefore they cannot be in the ratio of general and special or whole and part; 3) the focus of criminal proceedings on the implementation of several concepts of truth as fundamental procedural ideas in it is undesirable, since the immanent property of any conceptual approach is its independence and mutual exclusivity, but the implementation in criminal proceedings of certain features of other concepts of truth is not always possible.

The author proposes the definition of objective (material) truth in criminal proceedings as a complete and reliable knowledge of the court of the circumstances which are subject to establishment (proof) in a particular criminal proceeding, formed on the basis of the proper, admissible, reliable evidence in their interrelated totality which the court has examined and evaluated, and which is used to form the judge's internal conviction about the presence or absence of these circumstances, leaving no reasonable (irrefutable) doubt. In turn; it is proposed to understand formal (procedural, judicial) truth as compliance of criminal proceedings (court proceedings) and, consequently, its outcome, i.e., conclusions about the facts and circumstances of the case with specific formal conditions established by law in advance, regardless of whether these conclusions are true.

Based on the analysis of the current criminal procedural legislation of Ukraine, the author concludes that the national legislator has not abandoned the principle of

establishing objective truth as such, but has only bypassed its direct formalization. Instead, the idea of establishing the material (objective) truth determines the content and focus of the procedural activities of the subjects involved in criminal proceedings (primarily, pre-trial investigation bodies, the prosecutor and the court), obliging the latter to comprehensively, fully and impartially establish all the facts and circumstances relevant for the proper resolution of criminal proceedings; to provide them with a proper legal assessment based on their internal conviction, which is based on their comprehensive, full and impartial research; and to make a proper legal assessment of the facts and circumstances.

It is argued that the establishment of objective truth should be enshrined in the criminal procedural law at the level of a normative law as a general idea and the possibility of its implementation in every criminal proceeding, which requires appropriate amendments and additions to the current Criminal Procedural Code (CPC).

The analysis of the relevant decisions of the courts of first instance, appeal and cassation has given rise to the reasonable conclusion that despite the absence of a relevant regulatory provision in the text of the CPC, national courts do not refuse to use the term “truth” (and its derivatives) in their decisions. At the same time, when it is used, the courts mainly mean not just establishing the facts and circumstances relevant to criminal proceedings, but establishing them fully and comprehensively, i.e. as they actually were in reality.

Based on the results of the study of the ECHR case-law within the scope of the dissertation, the author concludes that despite the absence of the relevant statutory provision in the text of the Convention, the Strasbourg Court in its practice does not abandon the use of the term "truth" (and its derivatives) when assessing compliance with the Convention standards of human rights and fundamental freedoms in criminal proceedings, and also directly links the establishment of the truth in criminal proceedings with the fairness of the latter as through the prism of

The analysis of the legislation regulating criminal proceedings in other countries, including both the representatives of the Romano-Germanic (continental) legal system, which is characterized by a mixed type of process, and the Anglo-

American (common) legal system with an adversarial model of the latter, has given grounds to assert that none of them refuses to establish the truth in criminal proceedings.

At the same time, the author states that the classical understanding of truth, objectified in the concept of material (objective) truth, is dominant for criminal proceedings in the continental (Romano-Germanic) legal system. In particular, the recognition of material (objective) truth as the purpose of proof in criminal proceedings is typical for such representatives of this legal system as France and Germany, and this is expressly enshrined in the provisions of their procedural laws.

It is emphasized that the Ukrainian State, both in legislation and in the practice of its implementation (criminal procedure, in particular), also belongs to the Romano-Germanic legal family. And the national doctrine of criminal procedure regarding the issue of truth, the possibility of its achievement, its nature, etc. in criminal proceedings was and continues to be based on the classical concept of truth and the theory of knowledge (epistemology) of dialectical materialism, which is associated with the ancient Greek philosophy of Plato and Aristotle. Based on this doctrine, the content of objective truth in criminal proceedings is information (knowledge) about the circumstances of criminal proceedings, i.e. those circumstances that occurred in reality and were reflected in the environment regardless of the offender's will, and which, in accordance with the requirements of the criminal procedural law, are subject to establishment with the help of evidence (the subject of proof) as they occurred. It is this truth (objective, material) that is the purpose of proof in public criminal proceedings by the authorities conducting them, and it is this truth which should form the basis of a court decision.

It is stated that the theoretical provisions, conclusions and recommendations reflected in the dissertation can be used in lawmaking, in particular, when amending the current CPC, as well as other laws and by-laws on ensuring the establishment of truth in criminal proceedings; in law enforcement activities of pre-trial investigation bodies, prosecutors and courts, as well as in the practical activities of defense counsels and representatives in criminal proceedings; in the educational and methodological

process, including for teaching certain academic disciplines, as well as in the research area as a basis for further research of theoretical issues related to the concept of "truth" in the general theoretical aspect, the problems of the principles of criminal proceedings in general, and criminal procedural evidence law in particular.

Keywords: criminal proceedings; cognition in criminal proceedings; truth; concept of truth; objective (material) truth; formal truth; proof; standard of proof; competitiveness; completeness, comprehensiveness and impartiality; justice; pre-trial investigation; trial; criminal procedural law.

LIST OF WORKS PUBLISHED ON THE TOPIC OF THE THESIS

Papers in scientific and professional journals of Ukraine::

1. Pikh, Y. The Concepts of Truth and Their Implementation in the Criminal Proceedings of the Common Law and Continental Law Systems. *Visnyk of the Lviv University. Series Law*. 2021. Issue 73. P. 161–176.
2. Pikh, Y. The Principle of Establishing Material Truth in the Light of Reforms of the Criminal Procedure Law of the Republic of Poland. *Visnyk of the Lviv University. Series Law*. 2020. Issue 71. P. 132–146.
3. Pikh, Y. Material Truth as the Purpose and Principle of Criminal Proceedings of the Federal Republic of Germany. *Visnyk of the Lviv University. Series Law*. 2019. Issue 69. P. 161–172.

Papers in scientific non-professional journals of Ukraine::

4. Pikh, Y. Implementation of the Principle of Establishing Objective (Material) Truth in Criminal Proceedings in the Case-Law of the Criminal Court of Cassation of the Supreme Court. *The Criminal Procedure Code of Ukraine: decades of implementation and current problems: a collection of articles based on the materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference on the occasion of the 10th anniversary of the entry into force of the Criminal Procedural Code of Ukraine (November 18, 2022, Lviv) / org. V. Nor, N. Bobechko, I. Kohutych [et al.]*. Lviv: Ivan Franko National University of Lviv, 2022. P. 185–198.
5. Pikh, Y. Truth as a "Stumbling Block" to Adversarialism in the Criminal Procedure of the United States of America. *Criminal Procedure and Criminalistics: Challenges of the Time: a collection of articles based on the materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference on the occasion of the 20th anniversary of the Department of Criminal Procedure and Criminalistics of Ivan Franko National University of Lviv (January 24, 2020, Lviv) / org. V. Nor, N. Bobechko, I. Kohutych [et al.]*. Lviv: Ivan Franko National University of Lviv, 2020. P. 99–111.

Papers in foreign scientific periodical journals:

6. Pikh, Y., Shunevych, K. Forensic Examination in Criminal Proceedings in France as One of the Ways to Achieve Material (Objective) Truth. *Wroclawsko-Lwowskie zeszyty Prawnicze*. № 12. 2021. P. 211–226.

***Papers certifying the approbation of the thesis materials
at conferences, symposia, seminars, etc.:***

7. Pikh, Y. Implementation of the Principle of Establishing Truth in Criminal Proceedings in the Case Law of the European Court of Human Rights. *Issues of state-building and human rights protection in Ukraine: materials of the XIX reporting scientific and practical conference (February 2-3, 2023): in 2 parts*. Lviv: Law Faculty of Ivan Franko National University of Lviv, 2023. P. 200–205.

8. Pikh, Y. Simplified Procedural Form and Its Impact on Establishing Truth in Criminal Proceedings. *Issues of state-building and human rights protection in Ukraine: materials of the XXVIII reporting scientific and practical conference (February 3-4, 2022): in 2 parts*. Lviv: Law Faculty of Ivan Franko National University of Lviv, 2022. P. 242–246.

9. Pikh, Y. Procedural Guarantees of Establishing Truth in the Criminal Proceedings of Ukraine. *Current Issues of Human Rights, State and Legal System: Materials of the 20th International Students' and Advanced Students' Scholarly Law Conference (April 22–23, 2021)*. Lviv: Law faculty of the Ivan Franko National University of Lviv, 2021. P. 230–233.

10. Pikh, Y. The Concept of Truth in the Criminal Procedure Legislation of the French Republic. *Issues of state-building and human rights protection in Ukraine: materials of the XXVII reporting scientific and practical conference (February 5-6, 2021): in 2 parts*. Lviv: Law Faculty of Ivan Franko National University of Lviv, 2021. P. 200-202.

11. Pikh, Y. The Principle of Substantive Truth in the Criminal Procedure of the Republic of Poland: General Remarks. *Current Issues of Human Rights, State and Legal System: Materials of the 19th International Students' and Advanced Students'*

Scholarly Law Conference (April 24, 2020). Lviv: Law faculty of the Ivan Franko National University of Lviv, 2020. P. 259–261.

12. Pikh Y. T. The Problem of Truth in the US Criminal Procedure. *Issues of state-building and human rights protection in Ukraine: materials of the XXVI reporting scientific and practical conference (February 6-7, 2020): in 2 parts*. Lviv: Law Faculty of Ivan Franko National University of Lviv, 2020. P. 205–208.

13. Pikh, Y. The Principle of Establishing Truth in the Criminal Procedure of the Federal Republic of Germany. *Current Issues of Human Rights, State and Legal System: Materials of the 18th International Students' and Advanced Students' Scholarly Law Conference (April 18-19, 2019)*. Lviv: Law faculty of the Ivan Franko National University of Lviv, 2019. P. 208–210.

14. Pikh, Y. The Concept of Truth in Philosophy and Its Influence on the Formation of the Concept of Truth in Criminal Proceedings. *Issues of state-building and human rights protection in Ukraine: materials of the XXV reporting scientific and practical conference (February 7-8, 2019): in 2 parts*. Lviv: Law Faculty of Ivan Franko National University of Lviv, 2019. P. 202–206.